

ONRUSTSTOKERS

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

De vertaler ontving voor deze vertaling een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

© Nederlandse vertaling: Jenny de Jonge, 2017

Omslagontwerp: Nathan Burton

Artdirection: Kate Grove

Nederlandse rechten Lemniscat b.v.,

Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2017

ISBN 978 90 477 0435 5

NUR 285

Copyright tekst © Catherine Barter, 2017

Oorspronkelijke titel: *Troublemakers*

Oorspronkelijke uitgever: Andersen Press Limited

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

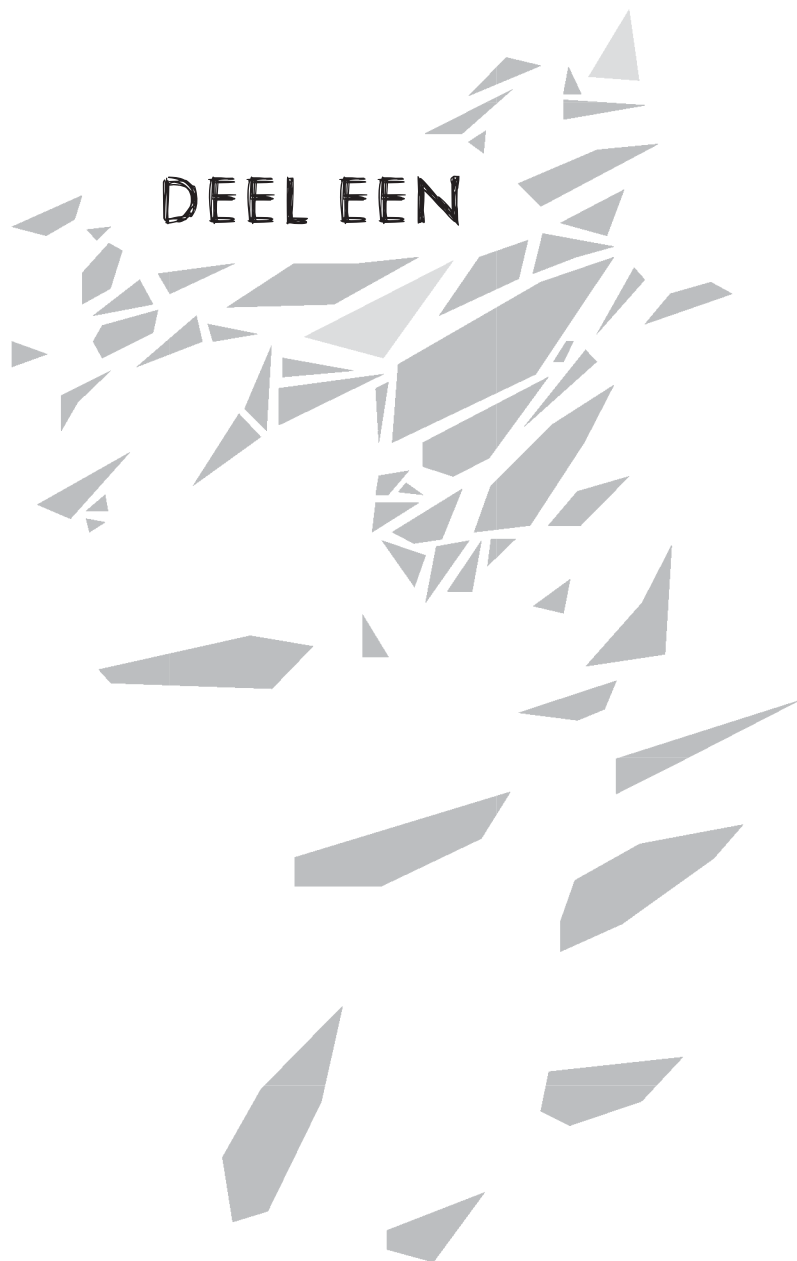
CATHERINE BARTER

ONRUST STOKERS

Vertaald door Jenny de Jonge

LEMNISCAAT ROTTERDAM

DEEL EEN

EEN

Toen ging ik dus bij Danny wonen. Einde verhaal. Alleen een verhaal waar ik niets meer van weet omdat ik drie was. Waarschijnlijk heb ik veel om mijn moeder gehuild maar dat herinner ik me niet. Ik weet niets meer van die tijd, behalve wanneer ik er soms over na probeer te denken en dan een blauw vloerkleed voor me zie. Meer niet, een blauw vloerkleed en verder niks en daarna Danny. Ik was drie, hij tweeëntwintig. Het is twaalf jaar geleden.

‘Jouw broer is geweldig,’ zegt mijn vriendin Teagan soms. ‘Vind je hem niet geweldig?’

Ik vind hem oké. Ik geloof niet dat hij in zijn leven ooit veel keus heeft gehad. Ik weet dat er lange gesprekken zijn geweest met maatschappelijk werksters en familie en Joost mag weten met wie nog meer, ook het gesprek waarin mijn oom en tante tegen Danny zeiden dat ik bij hen in Australië moest komen wonen en dat hij ze toen de deur heeft uitgezet en zij toen de politie hebben gebeld – dat is best een goed verhaal, ook al wil Danny het nooit vertellen. Op hen na stonden er op straat geen mensen te dringen om me te adopteren. Dus een vage herinnering aan een blauw vloerkleed en daarna alleen nog het appartement in Hackney: houten vloeren, de grote grijze bank en de lift naar driehoog waar we woonden; en er was Nick, die blijkbaar mijn broer aardig genoeg vond om niet te klagen dat hij nu met een driejarige kwam aanzetten. Hij moet echt gek op hem zijn geweest.

Dit verhaal heb ik op een dag voor mijn huiswerk Engels geschreven – de opdracht was: ‘Familieportret’. Ik kreeg een tien met een smiley en mijn lerares schreef: *Heel experimenteel!*

Ik wist niet of ze mijn manier van schrijven of iets anders bedoelde.

TWEE

Toen ik een jaar of vijf, zes was, hield mijn broer dikwijls allebei mijn handen vast en liet me tegen zijn benen op lopen en dan maakte ik gebruik van zijn evenwicht om tussen zijn armen door een achterwaartse salto te maken. Als ik weer op de vloer stond riep ik: ‘Nog een keer, nog een keer!’

Teagan maakt radslagen buiten het schoolhek. Daardoor moet ik eraan denken. Ik zit op een bank met haar vioolkist tegen mijn knieën te wachten tot ze ophoudt. Het laatste uur hadden we hockey en Teagan heeft geen moeite gedaan zich om te kleden en maakt dus radslagen over de koude betonnen stoep in haar trainingspak. Teagan is het kleinste meisje van onze klas en ik denk dat ze daarom zo goed is in radslagen, wat mij al jaren niet meer lukt. Ik ben te slungelig, een en al wild slaande armen en benen en geen evenwicht. Bovendien hou ik er niet van om bekeken te worden.

Oliver Cohen, die naast me zit, zegt: ‘Volgens mij moet je stoppen, Teagan. Straks breek je nog een arm of iets dergelijks.’

‘Goed, dank je wel, pap,’ zegt Teagan. Ze staat op met een rood hoofd en begint het vuil van haar handen te vegen. ‘Hoeveel waren dat er?’ vraagt ze een beetje buiten adem. ‘De eerste telt niet. Toen kwam ik niet goed neer.’

‘Ik denk zes,’ zeg ik. ‘Hier.’ Ik geef haar de viool terug als ze gaat zitten en begin mijn handschoenen te zoeken, die ergens onder in mijn tas gepropt zitten, onder alle bibliotheekboeken die ik al allang terug had moeten brengen. De zon schijnt maar het is eind januari en nog koud, met een vieze sneeuwrij van de sneeuw van vorige week, en ik ben zonder jas naar school gekomen.

Ollie kijkt naar een kerel aan de overkant, die op net zo'n bank zit als wij en die helemaal in zijn eentje alleen maar naar iedereen zit te kijken die uit het schoolgebouw komt. Hij heeft zo'n dertien-in-een-dozijn-gezicht en Ollie zegt zachtjes: 'Die kerel lijkt ontzettend op de East End-bommenlegger, mocht iemand dat interesseren.'

'Iedere ouwe blanke kerel lijkt op de East End-bommenlegger,' zegt Teagan. 'Dat is het nou juist. Daarom kunnen ze hem niet vinden.'

Dat is zo. Ze hebben één korrelige foto van de East End-bommenlegger. ('Ik zou willen dat ze hem anders noemden,' zegt mijn broer steeds. 'Stel dat hij zijn gebied uitbreidt naar andere stadsdelen?') De foto is van een bewakingscamera bij een Tesco-supermarkt in Shoreditch waar hij vorige week een bruine papieren zak heeft achtergelaten, zo'n zak die je krijgt als je koffie met een broodje bestelt om mee te nemen, maar dan met een bom erin, of een *in elkaar geknutseld explosief* of hoe ze dat ook noemen. Zo'n zelfgemaakt ding met een stel draden. Tot nu toe al drie van die dingen, allemaal als afval achtergelaten in de buurt van supermarkten in Oost-Londen. Ze zeggen dat er geen technische reden is waarom ze het niet doen. Ze zeggen dat de volgende het waarschijnlijk wel zal doen. Iedereen houdt zijn hart vast omdat ze hem niet kunnen vinden en omdat hij blank is, waardoor niemand weet waarom hij het doet. Dat zeggen ze niet met zoveel woorden, maar dat bedoelen ze wel.

'Dit is de druppel,' zegt Danny steeds als hij naar het nieuws kijkt. 'We vertrekken. We verhuizen naar een veiligere plek. Iedereen maakt een lijst van de veiligste plekken die hij kan bedenken.'

Nick en ik negeren hem. We verroeren geen vin.

Ollie begint aan zijn nagellak te peuteren, zucht, leunt achterover en kijkt ongelukkig, wat zijn standaarduitdrukking is bij gebrek aan een betere. Hij draagt canvas schoenen naar

school en ze zijn doornat van de sneeuw. Dus logisch dat hij ongelukkig kijkt.

Ollie is vorige week overgeplaatst naar onze klas. Hij zou met een jongen uit een andere klas hebben gevochten, hoewel je je Ollie eerlijk gezegd moeilijk vechtend kunt voorstellen. Hij brengt de meeste tijd alleen in het teken- of computerlokaal door, waar hij met een gevoelige, moeilijke uitdrukking op zijn gezicht tekeningen maakt van vogels. Of hij hangt rond met mij en Teagan, sinds hij van klas is veranderd, omdat niemand anders met hem wil praten. Meestal zwijgt hij, dus wij vinden het best. Teagan houdt van zijn manier van tekenen. Hij heeft een fantastische tekening in zwart-wit van haar viool gemaakt, met stralende kleuren eromheen, en haar die gegeven. Ze heeft hem met plakband aan de binnenkant van haar kluisje geplakt.

Ik vind mijn handschoenen – groen met kleine geborduurde sterretjes, een verjaarscadeau van Nicks moeder; haar cadeaus hebben altijd te maken met me warm houden – en trek ze aan.

Ik wacht tot Nick me komt ophalen, wat bijna nooit gebeurt, omdat hij een hekel aan autorijden heeft en alleen met de auto naar het centrum gaat zodat hij erover kan zeuren.

‘Je hoeft niet te wachten,’ zeg ik tegen Teagan, al weet ik dat ze het toch doet, omdat ze de laatste tijd op een rare manier verliefd is op Nick en elke gelegenheid aangrijpt om hem te zien.

Ze schudt haar hoofd. ‘Doe ik ook niet. Ik heb vioolles. Daar wacht ik op.’ Ze steekt haar handen diep in de zakken van haar trui en tuurt de weg af.

Twee weken geleden was ik jarig. Gisteren kwam er een kaart van tante Niamh. Haar kaarten komen altijd te laat, maar ja, wie weet hoelang de post erover doet van Australië naar hier. Ook al heeft ze me sinds mijn derde niet gezien, ze blijft me elk jaar verjaardagskaarten en kerstcadeaus sturen. Ze schrijft dingen als:

*Lieve Alena,
Een heel fijne verjaardag gewenst van ons beiden en we hopen je binnenkort te zien. Ook al zijn we ver weg, mocht je ooit met iemand willen praten, of ooit thuis problemen hebben, mail alsjeblieft of bel desnoods. We hebben geen contact met je broer dus je kunt ons in vertrouwen nemen.*

Met heel veel liefs van Niamh en Drew

Nick zegt dat Niamh en mijn moeder niet met elkaar konden opschieten en ik geloof hem. Komt denk ik door hoe ze het nooit over haar heeft op de kaarten die ze stuurt. Maar toch zijn er waarschijnlijk dingen die ze me over haar zou kunnen vertellen, verhalen over hoe ze opgroeiden, dingen die niemand anders weet. Daar denk ik soms aan als de kaarten komen.

Ik herinner me zowaar dat ik haar heb ontmoet. Behalve de herinnering aan het blauwe vloerkleed is het de enige herinnering die ik nog heb van toen ik zo klein was, het enige wat in mijn hoofd is blijven zitten, hardnekkig als onkruid, terwijl alle herinneringen aan mijn moeder gewoon weg zijn, uit mijn hoofd zijn verdwenen alsof ze niet belangrijk waren. Eerlijk gezegd ben ik daar behoorlijk kwaad over op mijn driejarige zelf. Stom kind om niet op de belangrijke dingen te letten, zich niet de juiste dingen te herinneren.

Waardoor mijn eerste echte herinnering dit is:

Danny die neerhurkt en zegt dat ik niet verlegen moet zijn. We zijn in een lichte kamer met schilderijen aan de muur. Ik denk dat het een kinderdagverblijf of een kleuterklasje is. Niamh is er. Het moet de keer zijn geweest dat ze op bezoek kwam nadat mijn moeder was overleden. Ik heb haar nooit eerder gezien. Ze komt naar me toe, strekt haar armen uit en ik begin te gillen en probeer me achter Danny's been te verschuilen. Ze is een totale vreemde en ik heb het idee dat ze me mee wil nemen.

Misschien is dat de enige reden dat ik het nog weet, want die angst kwam vroeger vaak terug in vreemde nachtmerries of soms gewoon als ik in mijn eentje zat te spelen of zat te wachten tot mijn broer me van school kwam ophalen: dat beangstigende, vreselijke gevoel dat iemand die ik niet kende zou komen om me mee te nemen.

Dat Niamh me inderdaad mee wilde nemen – ook nog eens helemaal naar Australië – heb ik toen blijkbaar goed aangevoeld. Danny zegt dat ze, voordat ze overkwam voor de crematie, me zelfs nog nooit had gezien en eerst aardig was, probeerde behulpzaam te zijn, maar na een paar dagen over hun huis in Melbourne begon en dat haar man Drew zo'n goede baan had en ze een tuin hadden en het zo'n goede plek was voor een kind. Bedankt, maar toch maar niet, zei Danny. Toen kwam ze aanzetten met een advocaat.

Danny laat haar heel afschuwelijk klinken. Ze zijn alle twee gestoord, zij en die man van haar, zegt hij. Alle twee compleet geschift. En hij is een racist.

Best. Behalve dat elke keer als ik een kaart van haar krijg, ik me er een beetje slecht over voel, omdat haar zus per slot van rekening net gestorven was en ze het waarschijnlijk heel erg vond dat ik bang voor haar was. Ik leg die kaarten nooit in de huiskamer of bij alle andere kaarten op de koelkast, of ergens waar Danny ze kan zien, maar hij weet dat ze ze stuurt. Ik heb nooit geschreven of gebeld omdat het me niet eerlijk leek tegenover Danny en ik trouwens nooit iets te zeggen had.

Maar toch. Ik heb alle kaarten bewaard. Dus wie weet.

DRIE

‘Wie is die jongen met de eyeliner?’ vraagt Nick als ik in de auto stap en mijn tas op de achterbank gooi. Mijn tas is bruin en van echt leer, maar oud en onder de krassen en heel zacht, met een rode voering die onder de inktvlekken zit van pennen die hebben gelekt. Ik vond hem vorig jaar op de rommelmarkt en kreeg mijn broer zover dat hij hem voor me kocht als ik de hele flat zou schoonmaken plus de binnenkant van de koelkast. Wat ik nooit gedaan heb, dus het was best een goede deal.

‘Oliver Cohen. Hij is gewoon zo.’

‘Vinden ze dat goed op school?’

‘Nee. Maar hij geeft alle docenten een ongemakkelijk gevoel dus vragen ze hem nooit om het eraf te halen.’

‘O, vandaar.’

‘Zijn oudere broer is weggestuurd omdat hij hasj verkocht op school.’

‘Dat is... goed om te weten.’

‘Niet aan mij.’

‘Ook goed om te weten.’

‘En als het wel zo was, had ik het niet kunnen betalen.’

Nick heeft een fairtradekoffiebar om de hoek van ons huis en ik heb geprobeerd hem over te halen om mij in dienst te nemen.

‘Ik geef jou geen baan om drugs te kunnen kopen, Alena.’

‘Ook goed.’ Ik zet de radio aan en dan weer uit.

‘Danny belde me vandaag twee keer rond lunchtijd. Nergens om. Zo van: hé, ik meld me alleen maar.’

Nick zucht. ‘Ik weet het. Hij belde mij ook.’

‘Hij heeft een soort zenuwinstorting.’

‘Nee, hoor. Hij is gewoon gestrest.’

‘Ik word gestrest van hém.’

‘Ik weet het. We moeten maar proberen om aardig voor hem te zijn.’

‘Ik ben aardig voor hem.’

‘Dat weet ik.’

Danny is een beetje geobsedeerd door de East End-bommenlegger. Hij zit de hele tijd over hem te lezen. Hij werkt niet, of in ieder geval niet zoveel, waardoor hij tijd overheeft om samenzweringstheorieën op internet te lezen en mij sms’jes te sturen met allerlei veiligheidstips als: *Niet instappen bij een taxi zonder vergunning!* Alsof ik ooit van mijn leven de kans heb gehad om ergens naartoe te gaan met een taxi. Dan sms ik terug: *Oké!* En hij: *Las er net een artikel over. maar goed, fijne dag.* Nou, hartelijk dank.

Mijn broer heeft een heleboel baantjes gehad. Hij schreef vroeger voor de *Hackney Standard*. Daarna werkte hij voor een liefdadigheidsinstelling: onderzoeksjournalistiek met lange verslagen die op hun website kwamen. Een tijdje deed hij iets voor de lokale televisie. Daarna werkte hij voor een plaatselijke politicus. Voor haar schreef hij ook lange verslagen. Maar niemand heeft ooit op haar gestemd en uiteindelijk gaf ze het op. Dat was een paar maanden geleden. Toen ging hij terug naar de *Standard*. Freelance, zei hij. Ik weet niet wat dat wil zeggen, behalve dat hij midden op de dag vaak thuis is.

Nick heeft altijd de koffiebar gerund. De flat ligt altijd vol koffiemonsters. Ik kan geen koffie ruiken of ik ruik thuis.

In heel veel opzichten zijn Nick en Danny totaal verschillend van elkaar. Bijvoorbeeld dat Nick om zes uur ’s morgens opstaat en mooie overhemden draagt en ingewikkelde dingen doet met zijn haar, terwijl Danny vijf minuten voor hij ergens moet zijn uit bed rolt en zijn normale ochtendritueel voornamelijk bestaat uit dat hij geen koffie op zijn overhemd probeert te morsen. Danny raakt ook de hele tijd gestrest en denkt altijd

dat er vreselijke dingen gaan gebeuren, terwijl mensen van Nick altijd zeggen dat hij niet van zijn stuk te krijgen is. Maar aan de andere kant is Danny weer een van de weinige mensen die Nick aan het lachen kunnen maken en dat kan hij wanneer hij maar wil, bijvoorbeeld als Nick tijdens het eten midden in een of ander superserius verhaal zit over duurzame landbouw – dan kan Danny nog altijd zijn aandacht trekken en hem in de lach laten schieten. Wat volgens mij belangrijk is.

Als we in het appartement terugkomen, zit Danny op een van de hoge krukken aan de ontbijtbar met een hele papierwinkel voor zich en met Bob Dylan op de keukenstereo. Danny is weg van Bob Dylan. Meer dan waarschijnlijk normaal is. Hij heeft al zijn muziek en zo'n twintig gebonden boeken over hem op een rij op de planken achter de tv.

Zodra we binnenkomen, doet hij zijn laptop dicht en begint de ontbijtbar leeg te ruimen; hij grijpt al zijn papieren bij elkaar en schuift ze in zijn tas. 'Lena, je jas ligt al de hele dag op de rug van de bank,' zegt hij. 'Ik moest er dus de hele dag naar kijken en denken: ze vriest nog dood en iedereen op school zal zeggen dat het komt doordat ik haar zonder jas naar school heb laten gaan.'

Ik laat mijn tas op de ontbijtbar vallen en rol met mijn ogen. 'Ben je meer bezorgd over dat ik dood zal vriezen of wat de mensen ervan zouden zeggen?'

Hij kijkt me heel ernstig aan. 'Ik ben uiteraard meer bezorgd over wat de mensen ervan zouden zeggen.'

'Werk je weer voor Mike?' vraagt Nick met een blik op Danny's papierwinkel. 'Dat zou je niet moeten doen, tenzij hij je er ook goed voor betaalt.'

Mike is de uitgever van de *Hackney Standard*. We kennen hem al eeuwen.

'Hij betaalt me goed,' zegt Danny. 'En trouwens, nee. Ik werk aan iets anders.'

'Aan wat?' vraagt Nick.

‘Sinds wanneer betaalt Mike me niet? Mike, onze vriend, die me altijd werk geeft als – je weet dat hij niet zomaar een...’

‘Waar ben je dan nu mee bezig?’

‘Nergens mee,’ zegt Danny. ‘Niks. Gewoon, werk. Ik vertel het je nog wel. Het is niks. Iemand honger? Ik ga eten maken.’

VIER

‘Dit is echt interessant,’ zegt Danny. ‘Dit vinden jullie vast interessant.’

We zijn halverwege de maaltijd en ik probeer de champignons uit mijn pastasaus te vissen, maar die is te heet en ik brand mijn vingers.

Nick kijkt op. ‘Wij vinden wat interessant?’

‘Ja. Ik bedoel, eigenlijk is het grappig.’

‘Oké,’ zegt Nick en dan volgt een lange stilte.

Danny kijkt even naar mij. ‘Ik dacht dat je champignons lekker vond.’

‘Niet als er zoveel van zijn.’

‘Gisteren vond je ze lekker.’

‘Ik vind ze nog steeds lekker. Ik wil alleen geen eten met alleen maar champignons.’

‘Tot nu toe is het niet interessant of grappig,’ zegt Nick.

Danny kijkt van de een naar de ander, veegt zijn handen af aan zijn spijkerbroek, leunt achterover in zijn stoel en doet zijn armen over elkaar. ‘Goed,’ zegt hij. ‘Nou, Nick, herinner je je mijn vriendin Leonie nog?’

‘Niet echt.’

‘Leonie, mijn vriendin met wie ik naar school ging. Toevallig liep ik haar gisteren tegen het lijf. Zij is momenteel... heel interessant. Zij is nu zo’n beetje de baas bij de gemeenteraad van Southwark. Of plaatsvervangend hoofd, zoiets. Iets behoorlijk hoogs.’

‘Interessant,’ zegt Nick. ‘Wat het niet is.’

‘Ja. En ik zei tegen haar dat ik op zoek was naar werk...’

‘Waarom zou je...’

‘Ik zei dat ik op zoek was naar werk en zij was in gesprek met iemand die ze kende en... Maar goed, wat interessant is, is dat ik uiteindelijk zowaar werk kreeg aangeboden.’

Nick kijkt verbaasd. ‘Bij de gemeenteraad van Southwark?’

‘Nee, bij iemand anders. Voor een campagne.’ Danny begint heel zorgvuldig een sliert spaghetti om zijn vork te winden. ‘Ik neem aan dat jij je Jacob Carlisle nog wel herinnert.’

Ik weet niet wie Jacob Carlisle is, maar als Danny voor hem is gaan werken, gaat hij die campagne, waar die ook voor is, waarschijnlijk verliezen. Maar Nick is ijsig stil geworden en ze houden een of andere heftige starwedstrijd.

‘Ja,’ zegt Nick heel traag.

‘Ik weet wat jij ervan gaat vinden, maar het is werk voor Jacob Carlisle.’

‘Wie is Jacob Carlisle?’ vraag ik. Niemand geeft antwoord. ‘Hallo. Wie is Jacob Carlisle?’

‘Een politicus.’ Danny richt al zijn aandacht weer op het eten. ‘Hij was vroeger onze plaatselijke volksvertegenwoordiger. Hij stelt zich verkiesbaar als onafhankelijk kandidaat voor het burgemeesterschap. Mij heeft hij ingehuurd als onderzoeker voor zijn campagne. Ze vonden wat ik voor Sally had gedaan goed.’

‘Wil hij nu burgemeester worden?’ vraagt Nick. ‘Voor de grap?’

‘Nee. Menens. Ik bedoel, niet dat hij gaat winnen of zo, hij wil zichzelf alleen maar naar voren schuiven en...’

‘Danny...’

‘Luister,’ zegt Danny. ‘Voor je die hoge toon aanslaat moet je even luisteren. Dit wordt een fulltime baan voor de komende vier maanden en het salaris is als... Nou ja, ze hebben me een echt salaris geboden, fatsoenlijke betaling, niet alleen...’

‘Nou, ik mag hopen dat je een goede prijs hebt gekregen, want je hebt je ziel verkocht.’

‘Burgemeester van Londen?’ zeg ik, wat een stomme vraag is, maar ik ben ongerust. Nick en Danny maken nooit ruzie, niet echt, in elk geval niet waar ik bij ben. Kibbelen doen ze altijd, maar je kunt zien dat ze dat leuk vinden.

Wat soms wel gebeurt – bijna nooit, alleen soms, maar voor een paar seconden – is dat het lijkt alsof ze vergeten zijn dat ik besta. Ik ben dan gewoon in de kamer en zij hebben het ergens over en op een manier die ik niet goed uit kan leggen weet ik gewoon dat ze vergeten zijn dat ik er ben, dat ze zeg maar een paar seconden lang denken dat ze een normaal leven leiden en alleen maar voor zichzelf en elkaar hoeven te zorgen. Dat valt me soms op.

Nick schudt zijn hoofd. ‘Hoelang geleden is dit gebeurd? Waarom kom je daar nu mee?’

‘Ik dacht dat je er misschien een probleem mee zou hebben, maar ik heb me duidelijk voor niets zorgen gemaakt.’

‘Je dácht dat ik er misschien een probleem mee zou hebben. Ik kan niet eens... Danny!’

Ik hoor de lift pingen als hij op onze etage aankomt en voetstappen over de galerij. Een deur gaat open en weer dicht. Mevrouw Segal van hiernaast.

‘Laten we het er later over hebben,’ zegt Danny met plotseling zachte stem.

‘Best,’ zegt Nick.

‘Moet je horen, ik heb wérk nodig,’ zegt Danny. ‘Een loopbaan. We kunnen niet eeuwig van koffie leven en van dat er misschien volgende week wat freelance werk binnenkomt en zo, hoe dan ook, dat gaat gewoon niet. We moeten sparen.’

‘Waarom is dit nu ineens...’

‘Misschien wil Lena naar de universiteit als ze achttien is, wat niet, zeg maar, pas over honderd jaar is...’

‘Ik wil niet naar de universiteit,’ zeg ik.

‘O, nou, probleem opgelost,’ snauwt Danny.

‘Wat ik wel wil is gitaar leren spelen.’

‘Oké, ze wil gitaar leren spelen, dus moeten we nu een gitaar voor haar kopen.’

‘Ik zei niet dat je...’

‘Je hébt een gitaar,’ zegt Nick.

‘En dan zullen we moeten betalen voor... Ik heb géén gitaar.’

‘Die heb je wel. In de opslag.’

Danny is even afgeleid door dit nieuwtje. ‘Echt?’

‘Echt?’ zeg ik. ‘Mag ik hem hebben?’

‘Natuurlijk mag dat,’ zegt Nick. Hij kijkt naar Danny. ‘Toch? Ik weet niet hoe hij klinkt. Moet waarschijnlijk een beetje opgeknapt worden.’

‘Ik had er een toen ik vijftien was of zo,’ zegt Danny. ‘Ik heb hem verkocht of aan een goed doel gegeven of zo.’

‘Nee hoor,’ zegt Nick. ‘Je hebt hem in je moeders garage gelegd en daarna hebben we hem met de hele rest in de opslag gedaan.’

‘En trouwens,’ zegt Danny, ‘dat huren van die klote-opslag is ook zoiets waar we voor moeten betalen.’

‘Kunnen we hem morgen gaan halen?’ vraag ik.

‘Ja,’ zegt Danny. ‘Laten we dat doen. En misschien vinden we daarbinnen iets wat we kunnen verkopen, want het zit er dik in dat ik de rest van mijn leven werkeloos ben.’

‘Doe niet zo dramatisch,’ zegt Nick.

‘Ik geloof niet dat ik degene ben die dramatisch doet.’

‘Iedereen weet dat hij een oppervlakkige, opportunistische, angstzaaiende... Hij heeft niet één overtuiging in zijn... Iedereen wéét dat, Danny. Jij weet dat.’

‘Als jij “iedereen” zegt bedoel je jezelf en je vrienden in de koffiebar.’

‘Ik bedoel ónze vrienden in de koffiebar, ja, om te beginnen.’

‘En bijna niemand heeft zelfs maar van hem gehoord, dus er is niet echt een wijdverbreid...’

‘Ik heb nooit van hem gehoord,’ zeg ik.

‘Zie je wel? Lena heeft nooit van hem gehoord.’

‘Lena.’ Nick draait zich naar mij. ‘Weet je nog dat de gemeente de koffiefbar probeerde te sluiten?’

‘Nee.’

‘Nick, ze hebben niet geprobeerd om de koffiefbar te...’

‘Ongeveer vijf jaar geleden raakte ik in allerlei problemen omdat onze vriend Jacob Carlisle besloot dat de koffiefbar een broeinest voor extremisme was, omdat een of andere dierenrechtenorganisatie daar ooit een bijeenkomst heeft gehouden...’

‘Ze hebben daar al hun bijeenkomsten gehouden en niet alleen de voorvechters van dierenrechten, het waren ook die antikapitalistische anarchistische huppeldepup...’

‘... en wat folders heeft achtergelaten of wat dan ook en ineens heb ik een stel kerels van de veiligheidspolitie op mijn dak die me ervan beschuldigen lattes te verkopen als dekmantel voor al mijn terroristische activiteiten...’

‘Dat is een gigantische overdrijving van wat er is gebeurd...’

‘En het was allemaal onderdeel van Jacob Carlisles “Laten we de straten zuiveren”-campagne die in feite neerkwam op “Laten we de kleine zelfstandigen eruit gooien ten gunste van...”’

‘En jij deed net alsof Jacob Carlisle persoonlijk de leiding had van het hele gebeuren terwijl ik er zo goed als zeker van ben dat hij toen niet en nog steeds niet zelfs maar van de koffiefbar heeft gehóórd, laat staan er een of andere persoonlijke wrok tegen heeft ontwikkeld.’

‘Nou, oké dan, dat geeft jou dus het volste recht om je buurtbewoners te verraden,’ zegt Nick.

Er valt een loodzware stilte.

‘Nee,’ zeg ik. ‘Dat herinner ik me niet.’

Nick begint zijn spaghetti in kleine stukjes te snijden. Hij kijkt naar zijn bord als hij fluistert, maar wel zo hard dat we

het beiden kunnen horen: ‘God, ik probeer me gewoon even voor te stellen wat je moeder ervan zou vinden.’

Ik verstijf, met mijn vork in de lucht.

Mijn moeder is heel plotseling gestorven. Ze had een hersenbloeding. Of een aneurysma. Zoiets. Danny praat niet over haar. Elke keer dat ik haar alleen maar noem is het alsof de stroom uitvalt. Achter zijn ogen gaat het licht uit. Als ik iets over haar wil weten moet ik het aan Nick vragen en die kende haar nauwelijks. Hij heeft haar iets van een jaar gekend, misschien nog korter. Sommige dingen die hij mij vertelt, verzint hij volgens mij alleen maar om te doen alsof ze een echt iemand is. Dat is ze eigenlijk niet, niet voor mij. Ze is meer een soort foto en zelfs dat niet.

Soms doe ik alsof ik me haar herinner maar dat is niet zo. Ik zeg dingen als: ‘O, ik speelde in de keuken en zij zat daar een boek te lezen,’ of: ‘O, dat liedje zong ze vroeger altijd voor mij,’ terwijl ze misschien helemaal niet zong, dat is gewoon een stom idee dat ik ergens vandaan heb, van een film of zo. Toen ik klein was vroeg Danny me soms dingen als: ‘Weet je nog dit?’ en: ‘Wat weet je daar nog van?’ – bijna als een test en dan loog ik en zei ja en verzon van alles, omdat ik dacht dat hij wilde dat ik me haar herinnerde. Ik dacht dat hij het fijn zou vinden, maar dat was niet zo en hij moet trouwens geweten hebben dat ik loog. En nu hebben we het nooit meer over haar. Alsof ze nooit heeft bestaan.

We hebben het aan tafel in elk geval niet zomaar over haar, en Nick kijkt al alsof hij weet dat hij een fout heeft gemaakt, alsof hij echt iets onvergeeflijk vreselijks heeft gezegd.

Ik schep wat spaghetti op en krimp in elkaar bij het geluid van mijn vork die over het bord schraapt. Ik probeer iets te bedenken om te zeggen en de stilte te doorbreken, maar ik weet niks en Danny zit zijn servet te verfrommelen, laat het op tafel vallen, schuift zijn stoel achteruit en brengt zijn bord naar de keuken.

‘Danny...’ zegt Nick.

‘Laten we het er later over hebben,’ zegt Danny zonder ons aan te kijken. Hij laat zijn bord in de gootsteen vallen, loopt dan de gang in naar hun slaapkamer, gaat naar binnen en slaat de deur achter zich dicht.

Nick leunt met zijn ellebogen op tafel en wrijft in zijn ogen.

Ik weet niet of ik gewoon door moet eten of wat. ‘Waarom probeer jij je voor te stellen wat onze moeder zou vinden?’ zeg ik terwijl ik mijn stem laat zakken zodat Danny het niet kan horen.

‘Dat had ik niet moeten zeggen,’ zegt Nick. ‘Dat was heel stom. Sorry.’

‘Maar...’

‘Alleen maar omdat zij een hekel aan Jacob Carlisle zou hebben gehad. Ze zou gewoon... Politici zoals hij. Je weet wel. Ze had gewoon geen geduld met ze. Ze vond ze allemaal één pot nat. Dat is alles.’

‘O.’

‘Geeft niet. Vergeet het. Het spijt me.’

‘Ik heb echt nog nooit van hem gehoord.’

Nick glimlacht een beetje. Zijn ogen zien rood waar hij erin heeft zitten wrijven. ‘Bof jij even,’ zegt hij.

Bof ik even.

VIJF

Natuurlijk zoek ik hem op. Jacob Carlisle. Als ik na het eten met gekruiste benen op bed zit met mijn oude laptop die het nauwelijks doet. Op de homepage van zijn website staat een zwart-witfoto van hem terwijl hij iets opschrijft in een aantekeningboekje met een telefoon tussen zijn oor en zijn schouder geklemd, alsof hij het te druk had om voor een echt portret te poseren. Hij heeft kort zilvergrijs haar, maar ziet er jong en gezond en serieus uit. Best wel knap als je daarop valt.

De website heeft maar vier rubrieken: WIE IK BEN EN WAAR IK VOOR STA, MIJN VISIE VOOR LONDEN, VERKIEZINGSNIEUWS en DOE MEE.

DOE MEE vraagt om geld en mensen om foldertjes uit te delen. Op VERKIEZINGSNIEUWS staat: *Binnenkort!*

WIE IK BEN EN WAAR IK VOOR STA toont nog een zwart-witfoto van hem; daarop leunt hij lachend tegen een bureau met een kop koffie.

Eronder staat:

Ik ben Jacob Carlisle. Ik ben een geboren en getogen Londenaar; ik ben een alleenstaande ouder van een tienerzoon; ik ben marathonloper, hondenliefhebber en voetbalfan. Ik geloof in echte democratie en in een tijd van cynische partijpolitiek ben ik overtuigd partijloos. Misschien hebt u niet eerder van mij gehoord en mijn tegenstanders zouden dat graag zo houden, maar ik heb me kandidaat gesteld voor het burgemeesterschap van Londen en kom met een alternatief voor het 'doorgaan op de oude voet'. Ik ga de ontmoetingsplekken die vrij-